

Työ- ja elinkeinoministeriö
kirjaamo@tem.fi
Diaarinumero VN/13509/2021

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi sähkötoimitusten selvityksestä ja mittauksesta

UPM kiittää mahdollisuudesta kommentoida ehdotusta Valtioneuvoston asetukseksi sähkötoimitusten selvityksestä ja mittauksesta.

2 luku – Tasevastuu – 1 § Tasevastuu

Asetuksen 2 luvun ensimmäisessä pykälässä todetaan, että

"Sähkömarkkinoiden osapuolella tulee olla avoin toimittaja osapuolen sähköntuotantoa ja -hankintaa sekä sähkönkäyttöä ja -toimitusta varten tässä luvussa säädetyn mukaisesti."

Tästä määritelmästä ei käy ilmi, koskeeko vaatimus avoimesta toimittajasta myös aggregaattoreita. Mielestämme aggregaattoreilla tulisi olla yhteneväinen tasevastuu muiden markkinatoimijoiden kanssa, ja siksi myös avoimella toimittajalla, joka ostaa tai myy aggregaattorin taseen tasapainottamiseksi tarvittavan energian.

2 luku – Tasevastuu – 5 § Sähköntuotannon tuotantosuunnitelmat ja niiden ilmoittaminen

Asetuksen 2 luvun viidennessä pykälässä todetaan, että

"Nimellisteholtaan vähintään yhden megavolttiampeerin sähköntuotantolaitokselle tulee laatia kunkin taseselvitysjakson sähköntuotantoa koskeva tuotantosuunnitelma. Tasevastaavan tehtävänä on huolehtia sähkötaseeseensa kuuluvan sähköntuotannon osalta tuotantosuunnitelmien laatimisesta ja ilmoittamisesta tasesähköyksikölle."

Tämän voi ymmärtää niin, että jokaisesta yli 1 MVA laitoksesta on tehtävä erillinen tuotantosuunnitelma. Nykyisen menetelmän mukaan alle 100 MW laitokset voidaan yhdistää yhdeksi tuotantosuunnitelmaksi, jos ne ovat samaa tuotantomuotoa. Mielestämme näin tulisi toimia myös uuden asetuksen voimaantullessa, jolloin esimerkiksi jokivesivoiman kohdalla useamman voimalaitoksen kokonaisuus voitaisiin yhdistää yhdeksi tuotantosuunnitelmaksi. Tämä menettelytapa noudattaisi paremmin todellista tilannetta esimerkiksi vesivoimantuotannossa, jossa vesitilanteen muuttuessa peräkkäiset laitokset voivat kompensoida toisiaan.

3 luku – Toimituksen alkaminen ja päättyminen – 1 § Avointa toimitusta koskevat ilmoitukset

Asetuksen 3 luvun ensimmäisessä pykälässä todetaan, että

"...Ilmoitus on tehtävä lisäksi sähköverkkoon liittyneen osapuolen sellaiselle verkonhaltijalle, joka ei ole velvollinen käyttämään sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön palveluita, jos tämä ei toimi osapuolen taseselvittäjänä..."

UPM tukee asetuksen kohtaa ilmoitusvelvollisuudesta verkonhaltijalle.

3 luku – Toimituksen alkaminen ja päättyminen – 2 § Kiinteää toimitusta koskevat ilmoitukset

Asetuksen 3 luvun toisen pykälän toisessa momentissa todetaan, että

"Kiinteän toimituksen osapuoli on velvollinen ilmoittamaan ennen kiinteän toimituksen toteutumista tasevastaavalleen osapuolittain eritellyn summatiedon hankkimistaan ja toimittamistaan kiinteistä toimituksista sekä avoimelle toimittajalleen summatiedon hankkimistaan ja toimittamistaan kiinteistä toimituksista."

UPM tukee asetuksen kohtaa kiinteiden toimitusten ilmoitusvelvollisuudesta.

4 luku – Taseselvitys – 8 § Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön tehtävät taseselvityksessä jakeluverkossa

Asetuksen 4 luvun kahdeksannen pykälän neljännessä ja viidennessä momentissa todetaan, että

"Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön on ilmoitettava kullekin taseselvitettävälle osapuolelle tasevastuun täyttämistä ja laskutusta varten taseselvityksen yhteydessä lasketut osapuolen toimitukset sähkönkäyttöpaikka- tai mittauskohtaisesti."

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön on ilmoitettava jakeluverkon mittausalueella toimivalle vähittäismyyjälle tasevastuun täyttämistä ja laskutusta varten taseselvityksen yhteydessä lasketut osapuolen toimitusten kokonaismäärät."

Näkemyksemme mukaan neljännessä ja viidennessä momentista ei käy selkeästi ilmi vähittäismyyjän mahdollisuus paikka- ja mittauskohtaiseen mittaustietoon. Myyjän tulee saada sähkönkäyttöpaikkakohtaiset toimitukset taseselvitysjaksoittain (tunti tai vartti) esimerkiksi asiakaslaskusta varten tiedonvaihtoyksiköltä. Viidennen momentin maininta kokonaismäärästä ei ole kaikissa tapauksissa riittävä tarkkuus vähittäismyyjälle. Vähittäismyyjän laskutus voi sisältää mm. tunti/varttikohtaista hinnoittelua, jolloin aikasarjojen saaminen on edellytys sopimuksen mukaiselle asiakaslaskutukselle.

4 luku – Taseselvitys – 12 § Jakeluverkon taseselvityksen tasevirheiden laskeminen

Asetuksen 4 luvun kahdennentoista pykälän toisessa momentissa todetaan, että

"Tasevirheiden laskennassa on laskettava korjatun ja virheellisen energiamäärän välinen erotus laskentajaksolla. Käyttöpaikkakohtainen hyvitys ja veloitus muodostetaan laskentajakson osalta mittausjaksoittaisten erotusten summana. Kunkin mittausjaksokohtaisen korjatun ja virheellisen energiamäärän erotuksen hintana käytetään sitä hintaa, joka sähköpörssissä on muodostunut Suomen aluehinnaksi fyysiseen sähköntoimitukseen perustuvalle päivittäiskaupan tuntuotteelle vastaavalle tunnille."

UPM tukee muotoilua tasesähkön hinnanmääräytymisestä kuten yllä olevassa momentissa todetaan. Mielestämme maininta "vastaavalle tunnille" tulisi olla muodossa "vastaavalle päiväkaupassa käytössä olevalle ajanjaksolle".

8 luku – Voimaantulo – 4 § Varttimittausta koskevat siirtymäsäännökset

Asetuksen 8 luvun neljännen pykälän ensimmäisen momentin kohdassa yksi ja kaksi todetaan, että

"Edellä 6 luvun 3 §:ssä säädettyä sovelletaan 22 päivästä toukokuuta 2023 seuraavien kohteiden mittaukseen:

- 1) rajapistemittaukseen;*
- 2) nimellisteholtaan yli yhden megavolttiampeerin voimalaitoksessa tuotetun sähkön mittaukseen;"*

UPM näkee asetuksen maininnan rajauksesta hyvänä, jolloin sekä voimalaitosten ja joustavan kulutuksen pääsy markkinoille turvataan.

8 luku – Voimaantulo – 4 § Varttimittausta koskevat siirtymäsäännökset

Asetuksen 8 luvun neljännen pykälän toisessa momentissa todetaan, että

"Kumotun asetuksen 6 luvun 4 §:n mukaista tuntimittausvelvoitetta sovelletaan 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa 21 päivään toukokuuta 2023. Verkonhaltija voi kuitenkin toteuttaa mittauksen varttimittauksena jo 1 päivästä tammikuuta 2023."

Asetuksessa tulisi erottaa itse mittareiden päivittäminen tuntimittauksesta varttimittaukseen ja varttitiedon raportointi ja käyttö toisistaan. UPM on jo siirtynyt käyttämään mittareita, jotka lukevat 15 minuutin tarkkuutta, johtuen alkuperäisestä varttisiirtymän aikataulusta Suomessa. Näiden mittareiden tiedot kuitenkin summataan tuntitasolla ja raportoidaan eteenpäin tuntitietoina.

Jos mittareita saa siirtää vasta 1.1.2023 alkaen, ei aikataulu ole riittävä esimerkiksi tehtaiden osalta, jossa osa muutoksista voidaan tehdä vain seisokkien aikana, joita ei välttämättä ole edes joka vuosi. Lisäksi nykyisten muutosten peruuttaminen ja mittareiden ohjelmointi takaisin tuntimittaukseen aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia sekä muutoksia mittareidenluentajärjestelmään.

UPM tukee ajatusta, että verkonhaltijat voivat välittää varttimittauksia esim. keskitetylle tiedonvaihdon yksikölle 1.1.2023 alkaen, mutta varsinaisten mittareiden muutostyöt tulee sallia jo aikaisemmin.

Maija Ruska
Director, Finance & Control and Strategy

UPM Energy